

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
45/11. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2011. május 12.

A C-391/09. sz.,
Malgožata Runevič-Vardyn és Łukasz Paweł Wardyn kontra Vilnius miesto
savivaldybės administracija és társai ügyben hozott ítélet

A Bíróság döntött az uniós polgárok családi nevének és utónevének a tagállami anyakönyvi okmányokban történő átírásáról

Az uniós joggal nem ellentétes az anyakönyvi okmányokban szereplő családi nevek és utónevek módosításának megtagadása, feltéve hogy az nem okoz jelentős hátrányt az érintetteknek

Malgožata Runevič-Vardyn, aki 1977-ben Vilniusban született, litván állampolgár. A Litvániában élő lengyel kisebbség tagja. Állítása szerint szülei az apja Runiewicz családi nevét és a Małgorzata lengyel utónevet adták neki. Szerinte az 1977-es születési anyakönyvi kivonatát cirill betűkkel írták, és csak a 2003-ban kiállított születési anyakönyvi kivonata tartalmazta, hogy a családi nevét és az utónevét litván alakban, vagyis Malgožata Runevičként jegyezték be az anyakönyvbe. Ugyanez a családi név és utónév szerepel a 2002-ben kiállított litván útlevelében is.

2007-ben, miután egy ideig Lengyelországban lakott és dolgozott, Vilniusban házasságot kötött egy lengyel állampolgárral, Łukasz Paweł Wardynnal. A vilnusi anyakönyvi hivatal által kiállított házassági anyakönyvi kivonatban a Łukasz Paweł Wardyn nevet Łukasz Paweł Wardyn alakban írták át, vagyis a litván írásmód szabályainak megfelelően, diakritikus jelek nélkül. A házastárs neve Malgožata Runevič-Vardyn alakban szerepel, vagyis az átíráshoz kizárólag a litván betűket használták – amelyek között nem szerepel a W betű –, még a feleség nevének a férj családi neve hozzáadásával képzett része átírásához is. A házaspár jelenleg fiukkal együtt Belgiumban él.

2007-ben Malgožata Runevič-Vardyn kérelmet nyújtott be a vilnusi anyakönyvi hivatalhoz az iránt, hogy a születési anyakönyvi kivonatában szereplő családi nevét és utónevét Małgorzata Runiewicz-re, a házassági anyakönyvi kivonatban szereplő családi nevét és utónevét pedig Małgorzata Runiewicz-Wardyn-ra módosítsák. Mivel e kérelmet elutasították, a házaspár keresetet indított a Vilnius miesto 1 apylinkės teismas-on (Vilnius város 1. sz. körzeti bíróságán). E bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy ellentétes-e az uniós joggal az a tagállami szabályozás, amely előírja, hogy a tagállam által kiállított anyakönyvi okmányokban a természetes személyek családi nevét és utónevét a hivatalos nemzeti nyelv szerinti írásmódnak megfelelő alakban kell átírni.

A Bíróság először is hangsúlyozza, hogy a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK tanácsi irányelv¹ nem alkalmazandó a Wardyn házaspár helyzetére, mivel nem tartozik a hatálya alá a családi neveknek és az utóneveknek az anyakönyvi okmányokban való átírására vonatkozó nemzeti szabályozás. E tekintetben, bár az irányelv általános módon a nyilvánosság rendelkezésére álló árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésre, valamint ezen áruk szállítására és e szolgáltatások nyújtására hivatkozik, nem tekinthető úgy, hogy az ilyen nemzeti szabályozás az irányelv értelmében vett „szolgáltatás” fogalmába tartozik.

Ezt követően a Szerződésnek az uniós polgárságra vonatkozó rendelkezéseit illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy bár az uniós jog jelen állapotában a valamely személy családi nevének és utónevének az anyakönyvi okmányokban való átírására vonatkozó szabályok a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ez utóbbiaknak a hatáskörük gyakorlása során tiszteletben kell tartaniuk az

¹ A személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelv (HL L 180., 22. o.; magyar nyelvű különkiadás 20. fejezet, 1. kötet, 23. o.).

uniós jogot, különösen a Szerződésnek a minden uniós polgárt megillető, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogra vonatkozó rendelkezéseit.

A Bíróság megállapítja, hogy valamely személy családi neve és utóneve az identitásának és a magánéletének az alkotóeleme, amelyek védelmét az Európai Unió Alapjogi Chartája, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja.

A Bíróság állást foglalt a Malgožata Runevič-Vardyn által a litván születési és házassági anyakönyvi kivonatában szereplő családi neve és utóneve módosítása iránt benyújtott kérelemmel kapcsolatban. Ennek megfelelően, ha valamely uniós polgár más tagállamba költözik, és ezt követően házasságot köt e másik állam állampolgárával, az a tény, hogy a származási helye szerinti tagállam által kiállított anyakönyvi okmányaiban a házasságkötés előtt viselt családi nevét és az utónevét csak az utóbbi tagállam nyelvének betűivel lehet módosítani és átírni, nem minősül annál kedvezőtlenebb bánásmódnak, mint amilyenben ezen uniós polgár a Szerződés által a személyek szabad mozgása tekintetében biztosított lehetőségek igénybevétele előtt részesül. Ebből következően **az ilyen jog hiánya nem alkalmas arra, hogy visszatartsa az uniós polgárt a Szerződésben számára elismert szabad mozgáshoz való jog gyakorlásától, és ennyiben nem minősül korlátozásnak.**

A házaspár azon kérelmét illetően, hogy a litván házassági anyakönyvi kivonatban módosítsák Ł. P. Wardyn családi nevének a felesége leánykori családi nevéhez csatolt alakját (Vardynról Wardynra), a Bíróság nem zárja ki, hogy e módosítás megtagadása hátrányokkal járhat az érintettek számára. Mindazonáltal e megtagadás csak akkor minősül a Szerződésben elismert szabadságok korlátozásának, ha az érintettek számára adminisztratív, szakmai vagy magánjellegű, „jelentős hátrányokkal” járhat. A nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy az érintettek számára ilyen hátránnyal járhat-e a házastársak közös családi neve módosításának megtagadása. Ha ez a helyzet, akkor a Szerződés által valamennyi uniós polgár számára elismert szabadságok korlátozásáról van szó. **Szintén a nemzeti bíróság feladata annak e körülmények közötti meghatározása, hogy az említett megtagadással tiszteletben tartották-e a szóban forgó érdekek** – nevezetesen egyrészt a házaspárnak a magán- és a családi életük tiszteletben tartásához való joga, másrészt a hivatalos nemzeti nyelvnek és a hagyományoknak az érintett tagállam általi jogszerű védelme – **közötti megfelelő egyensúlyt.** A jelen ügyben a Bíróság úgy tekinti, hogy a házastársak által benyújtott módosítási kérelmek elutasítása adott esetben aránytalan lehet amiatt, hogy a vilniusi anyakönyvi hivatal az említett családi nevet ugyanabban az anyakönyvi kivonatban Ł. P. Wardyn tekintetében átírta a lengyel írásmód vonatkozó szabályainak megfelelően.

Ł. P. Wardyn az iránti kérelmét illetően, hogy a litván házassági anyakönyvi kivonatban írják át az utóneveit a lengyel írásmód szabályainak megfelelő alakban, nevezetesen Łukasz Pawełre (Lukasz Pawel helyett), a Bíróság megjegyzi, hogy a litvánra átírt alak annyiban tér el a lengyeltől, hogy elhagyja a litván nyelvben nem használatos diakritikus jeleket. E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy a mindennapi életben számos helyzetben elhagyják a diakritikus jeleket technikai okok (például az egyes informatikai rendszerekkel szükségszerűen együttjáró objektív kényszerítő körülményekkel összefüggő okok) miatt. Ezenfelül, akik nem ismerik az adott idegen nyelvet, azok gyakran a diakritikus jelek jelentését sem ismerik. Kevésbé valószínű tehát, hogy e jelek elhagyása önmagában olyan valódi és jelentős hátránnyal járjon az érintett személy számára, amely kétségeket ébreszt a személyazonosságát, valamint az általa bemutatott okmányok eredetiségét illetően. Következésképpen a Bíróság kimondja, hogy **nem minősül a Szerződésben valamennyi uniós polgár számára elismert szabadságok korlátozásának az, ha megtagadják a más tagállam állampolgárságával rendelkező uniós polgár házassági anyakönyvi kivonatának** annak érdekében történő **módosítását,** hogy e kivonatban az említett polgár utónevei át legyenek írva diakritikus jelekkel – ahogyan a származási helye szerinti tagállam által kiállított anyakönyvi okmányokban is szerepelnek – és az ez utóbbi állam hivatalos nemzeti nyelvének írásmódjára vonatkozó szabályoknak megfelelő alakban.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus

érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106